Item. Hec eſt petra ad quã allidendi ſunt paruuli babilonis.id ẽ. pꝛimi motus. et C
malicie et neqcie cogitatus.de quibus in pſal.[Beatus q̃ tenebit] .i.retinebit ne
ſilueſcant et grãdeſcant [paruulos ſuos] .i.motus ꝑmarios.qui deſignant̃ p vul/
pes paruulas que demoliunt̃ vineã domini ſabaoth.id ẽ.fidelẽ animã. Vñ Can
ticoꝝ.ij. Capite nobis vulpes paruulas ⁊c.[Et allidet eos ad petrã] .i.allidẽdos
referet ad chriſtũ.orãs vt motus noxios rep̃mat et tales cõcupiſcẽtias interimat.
Vel [ad petram] id ẽ.mariã.inuocando fideliter auxiliũ hui⁹ petre. Ipi⁹ eni ad
iutorio conterit̃ caput ſerpẽtis.id ẽ.initiũ ſuggeſtionis. De hoc habem⁹ exẽplum
in beato benedicto.q̃ ſentiẽs ſtimulos carnis ſue vehementer inſurgere ꝯtra ani/
mã.ꝓiecit ſe in vepres et vrticas.⁊ in eis diutius volutatus p vulnus cutis ſana
uit vulnus mentis.ſicut dicit gregorius.

Paſcua] Propetates paſcue habuiſti ſupra.ti.iij.q̃ maria campus.
Ratum ⁊c.

Finit liber octauus de terra .⁊ de his q̃ ptinent ad
terrã.q̃bus figuratur maria.

Incipit liber nonus de receptaculiſ aquarũ.que figurant mariã.

Maria mare.q̃/re.iij.c. ꝑmi libri C.C.

Fons.puteus.flumen.fluuius.torrens.aqua.ſtagnum.
Alueus. et ſitula.lacus.hydria.concha.canalis.
Trames.aqueductus.labium.piſcina.natato.id ẽ.natatoꝛia.
Amnis.vena.later.ciſterna.

Verſus ꝑmus

Maria fons Titulus .i.

Fons. De quo dicitur Canti A

corũ.iiij.[Fons oꝛtorum] ſcilicz irrigatiuus. Orti iſti.eccleſie
et conſcientie iuſtorũ. Huius fontis riuus.chriſt⁹ dñs.q̃ di/
cit Ecci.xxiiij. Dixi rigabo oꝛtũ plantationũ. Mater eni ri/
gat hos oꝛtos.ſed riuo ſuo .i.filio mediante. Dicit̃ autẽ fons
a fundendo.quia pꝛompte aquã ſuam exponit. Sed int̃ hũc
fontẽ et alios fontes hoc diſtat.q̃ alij fontes quia aq̃s ſuas
hauriũt ab inferioꝛi redundãt ſupius. Iſte autẽ fons quia aquas ſuas.id ẽ.dona
et cariſmata.recipit a ſupiori.redundat ad nos inferius. Propter hoc dicitur q̃
aque viuentes.i.animas viuere faciẽtes fluunt impetu de libano.id ẽ.chriſto qui
eſt candoꝛ lucis eterne. Item ideo dictũ eſt marie [dominus tecũ] quaſi fons ſũ/
miniſtrans tibi plenitudinẽ gratiarũ. Et ſub hoc ſenſu põt chriſt⁹ dici fons.ma/
ria vero canalis. Eſt autẽ fons caput aque naſcẽtis quaſi aquas fundens.

Fons iſte ſignatus eſt Gene.ij.per illum fontẽ qui aſcẽdebat de terra.irrigãs B
vniuerſam ſupficiẽ terre. Scdm quoſdam fons iſte intelligit̃ abyſſus mater oĩm
aquarũ.ex quo omnes fontes et flumina oꝛiunt̃. Et ab illa ſanctitate cuius tota
plenitudo deſcendit in mariã omnes ſanctoꝝ oꝛdines et omnis ſanctificatio pce
dit. Et bene fons ille qui ſignat mariã dicit̃ aſcendere de terra.quia tota vita ma
rie fuit quaſi quidã aſcenſus et quedã elongatio a terrenis. Congrue enĩ dicitur
iſte fons irrigare vniuerſam ſuperficiẽ terre. Terra eccleſia. In ſupficie terre ap/
paret pulcritudo terre .et deſignat hec ſupficies viros iuſtos q̃ de abũdãtia ma/
rie hauſerũt oẽs et hauriũt inceſſanter.

Hic eſt fons ſignatus Canticoꝝ.iiij.ſigillo videlicz illo de quo dicebat̃ ei a fi/ C
lio vel a tota trinitate Canticoꝝ.viij. Pone me vt ſignaculũ ſuper coꝛ tuum ⁊c.
Hoc autẽ ſignaculo impſſus eſt ei decoꝛ diuine ſilitudinis.expſſius q̃ꝫ alicui cre
ature. Vel hoc ſignaculũ fides virginis .in qua ſemp imobiliter ſtetit tẽpe dñice

3 3

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſepulture.ij. Thimo.ij. Fundamentū fidei firmū ſtat habens ſignaculū hoc. Ali
ter. Per hoc q ipſa dicit [fons] eius ſecunditas. Per hoc q [ſignatus] eius virgi
nitas. Non enim dicit fons niſi de cuius abundantia riuus emanat. Et de hoc
fonte egrediebat fluuius de loco. ſ. voluptatis ad irrigandū paradiſum: chriſtus
ſcȝ de vtero virginali ad arentē eccleſiā fluentis gratie irrigandā. Item ſigillū vl
ſignaculū huius fontis virginitas. vt dictū eſt. Nam ea que ſignantur ad hoc ſi
gnantur vt clauſa permaneāt. Ido etiā ipſa dicitur porta clauſa. Ezech. xliiij. Itē
Ideo dicitur fons ſignatus. quia chriſtū ita ſignauit. q et diabolū et multos an
gelos latuit eius incarnatio. Unde et q̄dam eorū ipſo aſcendēte dixerūt Iſa. lxiij.
Quis eſt iſte qui venit de edom? Ideo maria dici poteſt fons ſignans et fons ſi
gnatus. Aliter. Iſte eſt [fons] miſericordie [ſignatus] ſigillo iuſticie. Sicenī ex
uberat eius miſicordia q ſemp fluunt ad miſeros miſeratōnes eius ſalua tn̄ iuſti
cia. Quere libro. iiij. ti. xxx. de omnipotentia ei⁹ in fine capituli. Uel [ſignatus] .i.
clauſus. quia paucis cognita eſt multitudo miſerationū eius. et abundantia gra
tiarū. et diuitiarū ſpiritualiū magnitudo.

Hic eſt fons de quo dicit Iohelis in fine. [Fons egredietur de domo domini. et irri D
gabit torrentē ſpinarū.] Fons maria. Domus domini beata anna. in qua beata
trinitas per gratiā habitauit. Uel [domus domini] id ē. familia domini. patres
antiqui ſcȝ abraham yſaac dauid. et ceteri de quibus egreſſa eſt maria. Uel [d] do
mo domini [duplici. id ē. de tribu regia et ſacerdotali. Sed ad quid egredietur? ad
irrigandū gratia qua impleta eſt. vel riuulo ſuo. i. chriſto [torrentē ſpinarū] .i. pec
catores. qui ſunt quaſi torrens cito decurrens in mare amaritudinis eterne. Qui
bene dicunt ſpine. quia ſe erigunt per ſupbiā. lacerant per auariciā. pungūt p lu
xuriam. Primos rigat maria ne poſſint cōburi: exemplis humilitatis. Scdos cō
tēptu tēporalitatis. Tercios exēplis caſtitatis.

Hic eſt fons ſiloe. cui⁹ aque fluūt cum ſilentio. id ē. intermiſſione. Iſa. viij. Quia be E
neficia marie nō iugiter fluūt ad quēlibet. ſed quādo vult. et quantū vult. Et inter
ptatur ſiloe miſſus. Ad lr̄am. ſiloe fons eſt iuxta montē ſyon. qui nō iugiter ma
nat. ſed quādoq ſilet. i. nō ebullit vl fluit.

Hic eſt fons de quo dicit Zacha. xiij. [In die illa] notabili que ſignat temp⁹ gra F
tie [erit fons patens domui dauid et habitantibꝰ hieruſalē. in ablutionē peccato
ris] quo ad viros [et menſtruate] quo ad mulieres. Nota q hic fons hic dicit pa
tens. Canticoꝝ. iiij. dicit ſignat⁹. Patens amicis. ſignatus inimicis. Patens mū
dis. ſignat⁹ im mūdis. Patens penitentibꝰ. ſignat⁹ impenitentibꝰ. Patēs p miſe
ricordiā. ſignat⁹ p iuſticiā.

Hic eſt ille fons pu⁹ q̄ creuit in fluuiū. et i lucē ſoleq ↄuerſus eſt. et i aq̄s plimas re
dūdauit ꝛc. Heſter. x. Quere in ſermonibꝰ de natiuitate marie. G

Maria fons. quia fons.

De mari naſcit cui⁹ aque amare. ſed aquas illas ad ſe per tracones. id ē. meat⁹ ſub
terraneos deductas depoſita amaritudīe dulces exponit. Et maria de amariſſi
ma gente iudeorū concepta eſt cū amaritudine originalis. ſed in vtero matris ve
luti ſub terra p ſanctificationē dulcorata. nata eſt tota dulcis. Unde de ea poteſt
dici. Sicut ſpina roſam ꝛc. Et ipſi conuenit illud Iob. xxxi. Sanctitas de vtero
matris egreſſa eſt mecum.

Quantū deſcēdit. tantū aſcēdere poteſt. Et quia fons iſte inferi⁹ omni creatura de
ſcendit per humilitatē: eſt in conceptu [dei]: et in ſua aſſumptōe ſup omnē purā cre
aturam exaltata.

Primo terram irrigat a qua orit. et inde trāſit ad aliā irrigandā. De beata anna ca
nit eccleſia. Celeſte beneficiū intro. in a. ꝛc. Rigauit etiā poſtea elizabeth cognatā.
ꝛ iohānē cognatulū. nō ſolū gratia et agnitōe. ſed etiā ſpiritu ꝓphetie. ac deide de
plenitudine ei⁹ omnes accepim⁹ grām p gratia.

Scaturiens ab imo ſurſum lapillulos eleuat. ſed non lapides grandes. Lapilluli H
humiles peccatores. quos eleuat de pfundo peccatorū ad ſtatū gratie. ſed non ſic

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

obſtinatos et grandes in ocul' ſuis. Ideo de ea pt̃ dici q̃ ⌊eſurientes⌋ gr̃az ↄuerſio
nis ⌊replet bonis. et diuites⌋ q̃ nõ credunt ſe aliq̃ indigere ⌊dimittit inanes.⌋

In ſe modic⁹ lõgo fluento innoteſcit. Modicitas. hũilitas. longũ fluentũ. magna
copia beneficiorum. quib⁹ omnis participat creatura.

Caput eſt fluminis. id ẽ. chriſti quo ad humanitatẽ. q̃ egrediebat̃ de loco volupta-
tis. id ẽ. vtero virginali. qñ naſcebat̃ in mũdo factus caro.

Aquã prius latentẽ in terra manifeſtat. Nã p ipſam apparuit nobis benignitas et J
humanitas ſaluatoris. q̃ in terra viuentiũ prius erat de⁹ abſcõditus. Iſa. xlv.

Seipm̃ aquis quaſi euacuat vt impleat riuũ ſuũ. ſibi nihil attribuens. totum deo.
Unde dicit ⌊Magnificat anima mea dominũ⌋ nõ meipam. Itẽ dicẽs ⌊Fecit mi-
hi magna qui potens eſt.⌋

Semp ſcaturit aquas nouas quas ſuſcipit de plenitudine dei patris. qui et ipſe
dicit̃ fons aque viue. Hiere. ij.

Temparatam habet aquã quolibet tẽpore. Nam feruorẽ refrigerat viciorum. et heſitã-
tium torporẽ accendit. ſpem venie tribuens deſperatis.

Uiuidũ habet ortum. quod nõ piſcina. Nam gratia eius q̃ tepidos fugit. et pſto
eſt feruentib⁹. neſcit tarda rerũ molimina.

Facilẽ pbet hauſtũ. qd nõ puteus. Prona ad miſerẽdũ. ⁊ abhorẽs imĩſicordes

Continuũ habet fluxũ. qd nõ aque ſiloe. Unde dicit ⌊Uſq; ad futurũ ſeculũ non
deſinam⌋ miſeris. ſ. miſereri. Ideo ei dicit̃ Iſa. lviij. ⌊Eris quaſi fons cui⁹ nõ de-
ficient aque⌋ i. miſericordie.

Cõmunis et expoſitus. Sic et gratia eius. Unde clamat Iſa. lv. Omnes ſitiẽtes K
venite ad aquas.

Per quoſdã aqueductus deducit̃ ad officinas. Nã ſi haberemus aq̃ductũ. id ẽ. ve-
rã cordis humilitatẽ. pſto eſſet omnib⁹ neceſſitatibus noſtris.

Maria fons. q a fons
Ad loca humilia trãſmittit riuulũ ſuum. Nam conciliat et largit̃ humilib⁹ natum
ſuum. Unde ⌊Inter mediũ montiũ⌋ vbi eſt cõcauitas valliũ ⌊pertrãſibũt aque⌋
i. beneficia marie.

Montes deſerit. id ẽ. ſuperbos. quia tumor infuſa repellit.

Scaturiens et diſcurrẽs dulce murmurat. q̃a beneficia eius generãt in cordib⁹ ſi-
bi deuotis gratiarũ actionẽ et vocẽ laudis. Iſa. li. Gaudiũ et leticia inuenient̃ in
ea. gratiarum actio et vox laudis. Ideo q̃ diligunt eã ſemp dicere habent illud. ij. ad
Chorin. ix. Gratias deo ſup inenarrabili dono eius.

Sitim releuat. i. deſideriũ antiq̃rum. Nam per eã venit in mundũ deſideratus cũctis
gentibus. Aggei. ij. Sitim etiã ↄcupiſcẽtiarum releuat exẽplis virtutũ ſuarũ.

Loca vicina viridia reddit virtutib⁹. florida ſanctis deſiderijs. et fecunda operib⁹
bonis. Ecci. xl. Super omnẽ aquam viriditas.

Uicem ſpeculi ſupplet. et per ſuã puriſſimã limpiditatẽ reddit imaginẽ intuenti. et L
ipa eſt ſpeculũ ſine macula fidelibus animab⁹. in quod debent iugiter ſpeculari.
Quere titulo q̃ ipa ſpeculũ. Puritate autẽ ſua que tanta extitit q̃ maior ſub deo
nõ potuit intelligi. ſicut dicit beatus anſelmus. digna fuit illũ concipere. ſicut di-
cit hieronym⁹. q̃ ſuam in nobis reformauit imaginẽ p adam veterẽ deformatam.
quãdo cera humane nature per illius charitatẽ et obedientiã calefacta et effecta
tractabilis. ſigillo reimpſſa eſt. id ẽ. filio dei in vtero virginali. Aliter. Facies pa-
tris filius eſt. Unde pſal. dicit patri. ⌊Uſq; quo auertis faciem tuam a me⌋ i. vſ-
q; quo differs mittere filium quem miſſurus es. Hanc autẽ faciem reddidit no-
bis fons iſte. reſpiciente patre humilitatẽ ancille ſue. Sed nota q̃ ſolis ppinq̃n-
tibus ad fontem et ipſum intuentibus. poteſt fons reddere ſuam imaginem.
Propinquant marie charitatiui. mundi et humiles. fugiunt ab ea immiſeri-
cordes. ſordidi et ſuperbi. Duo autem ſunt oculi. intellectus videlicet et affe-
ctus. quibus reſpiciendũ eſt in hunc fontem. vel fides et dilectio. vt pie de ipſa
ſentias. et per bonam operationẽ ipſam diligere cõprobẽris. Et ſicut non corrũ-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

piĉur aqua fontis vicē ſpeculi ſupplens./ſic nec ipſa chriſtū pariēdo. qui ꝓprie di/
citur ſpeculū.ſine macula.Sapie.vij.

Non cōgelatꝛ ſicut ceteremaque.ſed iugiter fluūt miſeratōes eius.q̄a nō flat ibi aq̄lo D
aquas ligans.cui dictū a principio fuit a deo trinitate.[Surge aq̄lo]id eſt.o tē/
ptatoꝛ recede.

Ignem multiplicē extinguit. Ignem.ſ.materialē.vt in iudeolo. Ignē temptatio/
nū.Ignem luxurie.auaricie.iracūdie.exemplis virtutū ſuarū.Ignem peccatoꝝ.
et incendium gehenne.

Riuulus vel fluuiolus fontis tēdit ad mare. Unde ipſa dicit Ecci. xxiiij.[Fluui⁹
meus appropinquit ad mare]. i.ad amaros per penitentiā et tribulatōes miſeri/
cordia et grā mea.Aliter [Fluuius meus].i.populus ad me fluens [appropinq̄/
uit ad mare]penitentie.

Frigidus in ſe.et alios refrigerās guſtātes ſe.et ipſa frigida ꝑ fomitis extinctōez re/
frigeriū nobis ꝑſtat cōtra caumata vicioꝝ.tēptātiū.ſi tn̄ guſtauerim⁹ q̄m ſuauis ē.

Perſpicuuſq̄ illimis.Et ipſa ꝑſpicua.q2 ſine limo ⁊ fecib⁹ motuū iniquoꝝ.

Sapidus et dulcis.maxime q̄tuor generib⁹ hoīm.operarijs. viatorib⁹. paupib⁹. A
et q̄buſlibet eſtuantib⁹ ſiti. Operarij ſunt.q̄ ſuoꝝ et filij mandatoꝝ iugū trahūt.
Uiatores.q̄ manentē ciuitatē in hoc mūdo nō habentes futurā inq̄runt. Paupe
res q̄ defectus ꝓprios attendētes. et diuinā ex hoc iuſticiā formidātes.matris mi/
ſericordiā mendicāt et expetūt. Eſtuantes.qui triplici mala ↄcupiſcētia fatigantꝛ
velint nolint.Dicunt autē marie.Sitiuit in te anima mea ⁊c̄.

Liberaliter aquas ſuas largitur. Et maria clamat cum filio Iſa.lv. [Omnes ſiti
entes]per deſideriū[venite ad aquas]gratiarū meaꝝ.Et Apoca.xxi. Ego ſitiēti
dabo de fonte aque viue gratis.

A puellis frequentatꝛ.id ē.aīabus hūilibus et puris.quod ſonat nomen puelle.

A paruulis.paupib⁹.ſeruis.et ancillis freq̄ntius haurit. Hi ſunt humiles et ſuos
defectus attēdentes.⁊ ꝑ eterna mercede obediēter ſeruiētes.Ancille enim ꝓpriuꝫ
eſt obedire.

Ad riuos fontiū abluuntꝛ pedes.manus.facies.oculi.et veſtes ⁊c̄.Et ꝑ exemplā ma
rie affectus noſtri et opera.interna facies.⁊ ipſi⁹ mentis intentio.⁊ ornamēta vir
tū.que quādoq̄ ſqualorē contrahūt ex vicinitate viciorū.

Sic igitꝛ fons hic lauat ⁊ recreat pctōres. Iuſtos rigat ad fructificandū.Et perfe
ctos potat in deſiderijs ſuis.

Maria puteus Titulus ij.

PUteus dicitꝛ a potatiōe.Et maria dicit.Qui bibunt me adhuc ſitient. Et A
eſt puteus lac⁹ defoſſus a q̄ hauritur aq̄. Ipſa vero q̄ſi lacus defoſſus per
profundiſſimā humilitatē.a quo terra eiecta eſt ꝑ paupertatꝭ amorē. Cāti.
iiij.dicitꝛ puteus aq̄rū viuentiū. Nota q̄ maria dicitꝛ fons ⁊ pute⁹ in hac autorita
te.Sed fons q̄ntū ad cōmunia beneficia que exhibet q̄bus vult gratis.id ē.abſq̄
coopatōe liberi arbitrij.ſicut in ſacramētis.[Puteus]quantū ad illa que laboꝛe
et coopatōe liberi arbitrij ab ea et ꝑ eam acq̄runtꝛ.[Aquarū viuentiū].i.gratiaꝝ
vel doctrinaꝝ que vitā ꝑſtant hic gratie et glorie in futuro. Et dicuntꝛ he aque vi/
ue.Aque.q̄a ſitim ſedant ⁊ ceteras aque ꝓprietates explent in aīa. Uiue.quia vi
uificāt animā.et eam ſalire faciunt in vitā eternā.Unde maria videtꝛ dicere cum
filio Joh.iiij.Qui biberit ex aqua quā ego dabo ei.nō ſitiet ineternū.ſed aq̄ quā
ego dabo ei fiet in eo fons aque ſaliētis in vitā eternā.[Que fluūt impetu]. i.rapi
de.vt terram.i.terrenitatē ſubuertāt in amatorib⁹ ſuis.Job.xij. Si continuerit
aquas oīa ſiccabuntꝛ.ſi emiſerit eas ſubuertēt terram.[De libano] id ē.de cādo
re benignitatis eius.Uel [De libano].i.chriſto q̄ eſt candoꝛ lucis eterne ⁊c̄.Ali/ B
ter.Fluūt iſte aq̄ fortiter ⁊ cū īpetu.m'tiformia ꝑſtādo bn̄ficia homib⁹.nec ei ꝑua
lent obicem facere maligni ſpiritus aduerſarij noſtri. Fluunt autem de libano.id
eſt.de candoꝛe pietatis virginis glorioſe. Uel libanus ſpiritusſanct⁹ eſt qui can
didat per gratiam prius nigros peccatores.a quo fluūt aque viue marie ꝑcibus

ad amicos ſuos. et hoc cum impetu. quia nec ſpūſſancti largitio. nec marie larga
diſtributio tarda ſciunt rerū molimina. Aliter. Maria [.] puteus aq̄rū viuentium [.]
Nā ipa eſt armariū ſcripturarū q̄ ꝓfunde ſunt et obſcure ſicut aq̄ putei. q̄a tene-
broſa aqua in nubib⁹ aeris. i. obſcura ſcientia in ꝓphetis. cui⁹ noticia plene fuit ī
maria. Et viue dicunt ab effectu. q̄a ꝯferūt vitā gr̄e et gl̄ie amatoribꝫ ſuis.

Puteus C

Profundus. Joh. iiij. Pute⁹ alt⁹ ē. i. ꝓfund⁹. Et maria ꝓfunda ꝑ ſapientiā inattin-
gibilē. i. grāꝝ tantā ꝓfunditatē ꝙ eam fragilitas hūane conditōis nō attigit. Un̄
eccl'iaſtes. vij. Alta ꝓfunditas. q̄s inueniet eam?

Obſcurus. q̄a nec ocul⁹ vidit. nec auris audiuit. nec in cor hoīs aſcēdit. nec lingua
hoīs effari potuit. q̄ntū gratie. quantū miſericordie. quantū charitatis. q̄ntū pie-
tatis. largitus eſt deus virgini glorioſe.

Firmiter lapidibꝫ edificat⁹ ab imo vſqꝫ ad ſummū. Un̄ dictū eſt ei Jſa. liiij. Ecce
ego ſternā ꝑ ordinē lapides tuos. Lapides iſti. oracula et q̄dam opa ꝓphetaꝝ. q̄
ꝓnunciabāt et ꝓfigurabāt aduentū vel ortū marie. Uel lapides iſti. virtutū vniuer-
Puteus ſitas. bitumine charitatis. et hūilitatꝫ cemento. indiſſolubiliter colligate. q̄bꝫ. ſ. vir-
tutibꝫ maria firmabat in bono.

In viſcera terre deſcēdit. Nam q̄a beata v̄go ꝓfundi⁹ omni creatura ꝑ hūilitatem D
deſcēdit. ideo copioſior ē a ſpūſancto plenitudine grāꝝ.

A ſe aquam nō habet. ſed vel a fonte vel a fluuio ſubterraneo. Ideo dicit de aq̄s il-
lius ꝙ fluunt impetu de libano. Libanus chriſtus vl' ſpūſſctūs. q̄ bonis omnibꝫ
virginē repleuerūt. vt et ipa de ſua plenitudine nobis impartiat.

Aque eius cū ſitula hauriunt. que ꝓpter cōcauitatē deſignat humile cordis deſide-
riū. Prouer. x. Deſideriū ſuū iuſtis dabit. Situla ꝑ ꝯtrariū dicit a ſitiēdo. Apoc.
xxij. Qui ſitit veniat ⁊c̄. Cathena ſeu corda hui⁹ ſitule. fides eoꝝ q̄ facta ſunt ī vir-
gine. Uel fides p̄teritoꝝ p̄ſentiū et futurorū. Hui⁹ cathene circuli. articuli qui ar-
tāt nos ad credendū que ad virginē ꝑtinent. ſicut notatū eſt libro. ij. particl'a. iij.
ca. i. ꝙ ei debem⁹ fidē. Uel corda triplicis funiculi. oratio cordis. oris. et operis.
que debet eſſe longa ꝑ ꝑſeuerantiā. vt nō diſcedat donec aſpiciat altiſſima domīa.
Eccl. xxxv. Uel ſitula cōcaua humilitas capax gr̄e. q̄ ſola meret impleri. et ſemꝑ ſi-
tit et inhiat ad maiora q̄ꝫ acceperit. Girgill⁹ gallice le truel. q̄ dicit a girādo. q̄a in
giro vertit. et quo funis cū ſitula ī puteū dimittit. hauriēde aque cauſa. poteſt di-
ci timor ratōe demiſſiōis. vel ſpes rōe eleuatōis. Timor enī deꝓmit aīam. ſpes eā
ſurſū leuat. Duplex manubriū. caritas dei ⁊ p̄xi. Manuū appoſitō. bona opatio.
Aliter. Si vis extrahere aquā de puteo iſto. i. haurire gr̄am a maria. oportꝫ de cor E
de tuo facere ſitulā ꝑ deſideriū et hūilitatē. vt dicere valeas. Sitiuit aīa mea ad
mariā. q̄ fons eſt et puteus aq̄ viue. Oportet etiā reuoluere rotā natiuitatis tue. i.
vite ſuꝑ ciſternā. recogitādo omnes annos tuos ī amaritudine aīe tue. ⁊ oēs defe-
ctus tuos. donec dicas ex vero corde. [Loquar ad dn̄am meā cum ſim puluis]
. i. inutilis [et cinis]. id ē. cōſumptus a peccatis. Nam ſi aliter de te ſapis deſipis.
quia maior non es patre noſtro abraham. qui hoc de ſe dixit domino Gen̄. xviij.
Si autem ſitula tua. id eſt. cor. ꝓpter leuitatē ſuam ſuperenatet vt veſica. quod in
iudicio vulgari ſignum eſt ſuſpendij. fac ſicut ſapiens mulier que ad collum ſitu-
tule ſue ſuſpendit lapidē. ſ. timoris. Expedit enim tibi vt ſuſpēdat mola aſinaria.
id ē. ſentētia iudicial'. a collo tuo. et demergaris in ꝓfundū maris. i. humil' amari-
tudinis. vt ſic poſſis aquā gr̄e haurire de hoc puteo.

Hic eſt puteus videntis ⁊ viuentis. effectiue. de quo legitur Geneſis. xvi. quia illu- F
minat intellectum. vnde dicitur videntis. et viuificat affectum. vnde dicitur.
viuentis.

Hic eſt puteus aſcendens. Numeri. viceſimoꝓmo. quē foderūt principes et paraue-
rūt duces multitudinis in datore legis et in baculis ſuis. Puteus in quā ſuper
quo locutus eſt dominus ad Moyſen. et de quo cecinit iſrabel carmen iſtud.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Aſcendat puteꝰ. Hūc enī puteū foderūt multipliciter p̄res antiq̄. aliq̄ eiꝰ myſte/
ria ſub figuris et enigmatibꝫ reuelādo. inter que oīa maxime ꝓfundū ē myſteriuꝫ
incarnatōis. De q̄ Iſa. lxvi. Quis audiuit vnq̄ꝫ tale: Itē Iſa. liij. Generatōeꝫ eiꝰ
q̄s enarrabit: Vel iſte puteꝰ ꝗ̄ ſcriptura q̄ꝫ maria. L q̄uē foderūt ꝑncipes ⌋ .i. ſacri
expoſitores vel apl'i. Hic eſt puteꝰ altus Ioh. iiij. ꝑpter ꝓfunditatē intelligentie.
cuiꝰ .ſ. ꝓfunditatē hūane ↄgnitōis fragilitas nō attingit. ſup quē redeuit ⁊ q̄ſi hūi
liatus reſedit ieſus fatigatꝰ ex itinere nr̄e redemptōis. Altus ḗ equocū eſt ad ꝓfun
dū et excelſum. et maria ꝓfunda eſt ꝑ humilitatē. excelſa ꝑ vite ſanctitatē. Vel pu
teus altus .i. plenus ꝓfunda miſericordia. ad replendā vacuitatē cordis pctōris.
qd̄ ꝓfundum eſt ⁊ inſcrutabile. Hiere. xvij.
Hic eſt puteus ſeptē. Nam ſignat̄ ꝑ berſabee q̄ interp̄tat̄ puteus ſeptē. Vel puteus B
ſatietatis. q̄a peꝑit nobis chriſtū q̄ eſt ſufficiētia omniū. q̄ omnia erit in oibus. i.
Chorin. xv. et iō ſatietatis. Itē puteꝰ ſeptē. q̄a ab ipa ſeptiformi grā repleta hau
riunt̄ ꝑ oratōem aque ſaliētes in vitā eternā. Vere ipa eſt ſpiritual' berſabee quā
chriſtꝰ de ſolario paterne maieſtatꝫ adamauit. et eiꝰ decorē cōcupiſcēs ſibi ineffa/
bili matrimonio copulauit. Aquas ꝯo iſtas habuit ipa in ꝓfundo ſue hūilitatis.
que deſignatur ꝑ ꝓfundū putei.

Maria flumen — Titulus iij.

Flumen ⌋ De quo dicit̄. L Flumen dei repletū eſt aq̄s ⌋ .i. maria cariſmatibꝫ A
graꝝ. Unde L grā plena ⌋ Inter flumen et fluuiū hoc differt. q̄ flumen eſt
ipa aq̄. et fluuiꝰ curſus eſt aq̄. Prius autē flumen q̄ꝫ fluuiꝰ. q̄a ꝑor aqua
q̄ꝫ decurſus. Itē hꝰ fluminis impetus leti. ciui. dei .i. vtrāq̄ꝫ eccl'iaꝫ ⁊ fidelē aiaꝫ.

Maria flumen

B

Semꝑ recipit a fonte. et ipa a domino q̄ eſt fons aque viue. Hiere. ij. vel a diuina
plenitudine et nobis de ipa refundat.

Locū adiacentē munit. et ipa pie excubat in circuitu ppl'i ſui .i. chriſtianoꝝ. Unō d̄
eccl'ia d̄r Naum in fi. L Aq̄ ⌋ .i. miſeratōes marie L i circuitu eiꝰ. aq̄ muri eiꝰ ⌋

Loca vicina fecūdat .i. ↄſcientias ſibi amore adherētes. Et h̄ herbis ſanctoꝝ cogi
tationū et meditationū. Floribus honeſtorū deſiderioꝝ. Foliꝫs ſanctoꝝ ꝟboꝝ.
Fructibꝫ bonoꝝ operū. Virore vernātiū exemploꝝ. Ecci. xl. Sup omnē aquam
viriditas. Si aūt elonget̄ flumen. qd̄ fit in illis q̄ mortaliter peccant. hec omnia
areſcunt. Job. xij. Si continuerit aq̄s omnia ſiccabunt̄.

Terrā ripis ſuis adiacentē ↄſumit. et maria orōibus ſuis et exēplis terrenitatē in
cordibꝫ amatoꝝ ſuoꝝ. Job. xij. L Si emiſerit aq̄s L grāꝝ L ſbu ertēt trā ⌋ .i. trenitatē

Leuia ſecū trahit .i. nō oneratos mortalibꝫ peccatis. Iō clamādū eſt ad eā. Trahe
Aug*ꝰ*. — me poſt te. Augꝰ. Nondū traheris. ora vt traharis.

Piſces nutrit. et maxime ſquamoſos et mūdos. iuſtos .ſ. habentes ſquamas ⁊ pē/
nulas virtutū. q̄bus dant ſaltus ſuper aq̄s. quos .ſ. piſces dominꝰ eſurit. Unde
Lu. xxiiij. ↄmedit piſcem aſſum.

In hoc etiam flumine natus eſt ille piſcis vnicus aut ſempiternus. ſcilicꝫ chriſtus C
dominus. qui quaſi piſcis captus eſt in aquis generis hūani hamo noſtre mor/
talitatis. vt vitam nobis conferret ſempiternā. et in cuius ore inuentus eſt ſtater
noſtre redemptiōis. Matth. xvij. Prouerbioꝝ in fine. Nun interp̄tatur piſcis.
Iſidorꝰ — vnicus. aut ſempiternus. Et dicit̄ piſcis a paſcendo. ſcd̄m iſidorū. quia caro chriſti
vere eſt cibus.

Eius inſpectio acuit viſum. intellectū .ſ. ad cognitōem. affectū ad dilectōem.

Sitim extinguit .ſ. ſitim tēporaliū exemplo ſue pauꝑtatꝫ. et ſic de aliꝫs viciꝫs. Un
de dicit cum filio Joh. iiij. Qui biberit ex aq̄ quā ego dabo ei. non ſitiet ineṫnū.
Maria flumen — Aliam autē ſitim accendit. cū et ipa ſit mare. hoc eſt deſiderium eternoꝝ. vt dicat
amator eius. Sitiuit aīa mea ad deum fontē viuū. Vel ſitim gratie. Unde dicit.
Qui bibunt me adhuc ſitiēt.

Inundatōe ſua prata fecundat. et ſic generat paſcua vberrima. et implet omē aīal D
benedictione. id ē bona datōe. Ecci. xl. Super omnē aquā viriditas.

Maria figuratur receptaculis aquarũ

Ua cua replet ſi ſint ei ꝓpinqua.qa hũilibus ꝙ ſuos defectus attendũt dat gratiã cuius eſt mater.
Ualles et mare petit.ꝛ montes deſerit.vt ſupra ti.i.dictũ eſt de riuulo fontis.
Natantes et exiſtẽtes in naui vehit. Natant illi ꝙ veterẽ exuũt hominẽ cũ actibꝫ ſuis et deſiderijs velut ſordidos pannos.ꝛ ad eiꝰ bñplacitũ mouẽt pedes ꝛ manꝰ. id ẽ.affectus et opa. Portat etiã exiſtẽtes ꝑ verã fidẽ ĩ naui eccl'ie catholice.
In fundo ſuo nimis ĩmorãtes ſũmergit. Nimiꝰ enĩ ꝑſcrutator maieſtatis eiꝰ opprimetur a gl'ia. Prouer.xxv. Ideo de ipa dr eccl'i.xliij. Ne laboretis.nõ enĩ cõprehendetis. Ideo in ipa defecerũt heretici ſcrutãtes indiſcreto ſcrutinio. Nã ꝑ eam obſtructũ eſt os loquentiũ iniqua.
Neceſſaria ciuitati anime apportat.et hoc quãdo verbũ caro factũ eſt ĩ ea.ꝙ omĩbꝫ omnia factꝰ eſt.vt q̃ntũ in ſe eſt lucrifaciat vniuerſos.i.Chor.ix. Portat etiã nauigiũ cũ mercibꝫ ad hãc ciuitatẽ. Nam ipam cumulat cũctis bonis.vt dici poſſit de ea illud Sap.vij. Uenerũt mihi oĩa bona pariter cum illa ꝛc.
Supfluitates ab ea exportat. Chriſtꝰ enĩ quẽ nobis pepit fuit hircꝰ emiſſariꝰ qui peccata populi detulit in deſertũ. Leui.xvi.qñ peccata nr̃a tulit in ſuo corpe ſup lignũ.i.Pe.ij. Supflua etiã nr̃a originalia et actualia/a q̃bus nos liberauit beneficiũ recreatõis vl' dominice paſſiõis. E
Sordes purificat. Beneficiũ enĩ iuſtificatõis omnia immũda a nobis abſtulit.ſm ꝙ orabat ps. Ampliꝰ laua me ab iniq̃tate mea ꝛc.
Sitim ſedat. In hoc ĩtelligit beneficiũ gl'ificatõis. Nam vſqꝫ tũc ſitiet aĩa nr̃a ad deũ fontẽ viuũ/dicẽs. [Quando veniã et apparebo ante faciẽ dei.] Sed tũc ſatiabit cũ apparuerit gl'ia dñi.et qñ torrẽte voluptatis eiꝰ potabimur. Hec aũt q̃tuor beneficia ꝑ chriſtũ habemꝰ.quẽ habuimꝰ ꝑ mariam.
¶ Et nota ꝙ maria ſignata eſt ꝑ illa q̃ttuor flumina paradiſi terreſtris.de q̃bꝫ ſic dicit eccl'iaſticꝰ.xxiiij.loq̃ns de illo rege nato de dauid.ꝙ.ſ.rex ſignat chriſtũ [Qui adimplet q̃ſi phyſon ſapientiã].i.virginẽ ſapientẽ donis gratiarꝫ ſignatis ꝑ aq̃s phyſon.que ortũ habẽt a ꝑadiſo.et in arenis eiꝰ gemme ꝓcioſe inueniũt. Sic et dona grãꝝ a chriſto oriũt.ꝑ quaꝝ operibus ꝑmia eterna donant. Iſte phyſon eſt ganges fluuiꝰ ꝙ interp̃tat ortus ꝯplutus.et ꝑgit ad indie regionẽ. F

Maria phyſon qui interp̃tatur G

Oris mutatio.in laudem.ſ.dei. Eua enĩ aperuit os ſuũ inſipiẽtie/dũ dubitãdo reſpondit ſerpẽti. Ne forte moriamur. Sed maria apuit os ſuũ ſapiẽtie/dũ credendo cõcepit dicens. Ecce ancilla dñi fiat mihi ꝛc.
Caterua.q̃a fluit cũ caterua decẽ magnoꝝ fluuioꝝ.et maria venit in mũdũ cũ multitudĩe grãꝝ vt de immẽſa plenitudĩe eius oẽs recipent abũdanter. Iõ poſtq̃ꝫ dicta ẽ grã plena/dictũ eſt. [Spũſſctũs ſupueniet in te.] ſ.vt te faciat inundare.et de tua plenitudine accipiant vniuerſi.

Maria phyſon ꝙ ĩterp̃tat

Os papille.quod ſemꝑ videt eſſe clauſum et tamẽ lac emittit. Sic os beate virginis quaſi ſemꝑ clauſum videbat ꝑ cenſurã ſilentij.et quandocũqꝫ loquebat dulce verbũ emittebat.et de verbis eiꝰ velut pueri de lacte nutrit infantia ſpiritalis ſi diſcrete ꝑpendant. Ruſtici barbati nõ hauriũt de papilla ſed pueri. et dulcedinẽ cõſolatõis nõ hauriũt a virgine niſi amatores puritatis.
Circuit terrã euilath.quod interp̃tat dolens vl' parturiẽs.et btã virgo circuit dolentes ꝑ contritõem ad cõſolandũ eos.maximeqꝫ parturiẽtes peccata ſua ꝑ ꝯfeſſionẽ.et bona opa ꝑ ſatiſfactõem. H
Sequitur. [Et ſicut tigris in diebus nouorũ] ſeminũ.ſ.vel meſſis ordeacee.quaſi diceret. Sicut tigris in diebus nouorũ implet aquis alueum ſuũ. ſic dominꝰ beatam virginem aquis et donis gratiarũ. Unde. Aue gratia plena. Et bene [in diebus nouorũ] quia per eã innouatũ eſt genus humanũ.quod per euã inueterauerat.quãdo ſcilicꝫ illud nouũ factũ eſt in ea de quo loq̃tur hieremi.xxxi. Per q̃uod nouũ innouata ſunt omnia. Unde filius eius dicit Apocal'.xxi. Ecce noua facio omnia.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Item tigris interptatur velox vel ſagitta. et vadit cõtra aſſyrios. Et beata virgo
q̃ſi ſagitta dñi exemplo ſue hũilitatis deſtruit ſupbiam. Vñ de ea dicit. iiij. Re
gum. xiij. Sagitta ſalutis dñi contra ſyriã. Niſi enim ſagitta eſſet. non diceret ei
ſpõſus. Vulneraſti cor meũ ſoror mea ſpõſa. Canti. iiij.
Item tigris nutrit piſces hoies devorãtes. ſicut legit Thob. vi. Et maria bñficijs
ſuis eccl'iaſticis nutrit ad lrãm devoratores hoim. q̃bꝫ chriſtꝰ dicit Iſa. iij. Vos
depaſti eſtis vineã meã ꝛc. Et ps. Quia comederũt iacob .i. minorẽ populũ.
Item tigris cũ maximo impetu vt dicit fluit in mare mortuũ. Et hñ ſignat mariã
que q̃tidie infundit grãm peccatoribꝫ deſperatis. q̃ priꝰ erãt mare p amaritudinez
viciorũ. et mortui in peccatis. Signat etiã chriſtũ. q̃ ad h ſubito deſcendit ĩ mare
mũdi. vt in peccis mortui viuificarent p bñficia incarnatõis eius. Similiter ꝛ ma
ria infundit grãm penitendi pctõribꝫ deſperatis.
Item tygris vocat ſic pꝑter velocitatẽ currẽdi. inſtar beſtie tigridis. q̃ velociſſime
currit. Et ipa cũ feſtinatõe viſitauit elizabeth concepto ſaluatore.
Sequit. Qui adimplet q̃ſi eufrates ſenſum. ſ. beate virgis ſpiritualibꝫ ſenſatis. ſ. I
coloribꝰ. odoribꝫ. ſaporibꝫ ſpũalibꝰ. Color rubeus charitas. albꝰ caſtitas. viola
ceus hũilitas. viridis ſanctitas. ꝛ hmõi. Odor ſpiritual'. diſcretio. Sapor ſpiri
tualis. ſapiẽtia. Ipa enĩ guſtauit ꝛ vidit quia bona ẽ negociatio eiꝰ ꝛc. His oibꝫ
impleta ẽ maria ſicut eufrates .i. abũdanter. q̃a ex plenitudĩe cognitõis redũdauit
in ea fertilitas opatõis. ſicut magna fit abũdantia vbi fluit eufrates. Vl' eufrates
interptat frugifer. q̃a añ ortũ marie egeni eramus. vacui. et mẽdici. Sed ſic dicit
Sap. vij. Venerũt nobis oĩa bona pariter cũ illa. Ideo dicimꝰ chriſto de ea. Re
plebimur in bonis domꝰ tue ꝛc. Itẽ eufrates interptat creſcens vel humus aut
pulverulentus.
Sequit. Qui multiplicat ſicut iordanis in tpe meſſis. Tpe enĩ meſſis multiplicat K
iordanis aq̃s ſuas. ſicut dr Ioſue. iij. Sic chriſtꝰ tpe grẽ mltiplicauit aq̃s grãꝝ
in virgine. ꝛ in illis q̃ eã colũt et diligũt multiplicat q̃tidie. De iordane paulo īfra
inuenies. titulo. iiij. de fluuio.
Seq̃tur. Qui emittit diſciplinã ſicut lucẽ. Quia maria peperit lucẽ verã. de q̃ dici L
tur eccl. Lux dei veſtigiũ eiꝰ. Que videlicꝫ lux. ſ. chriſtꝰ dñs. docuit in ſua pdica
tõe diſciplinã .i. ordinatã morũ correptõez. Vel diſciplinã .i. penitẽtiã dicẽs. Peni
tentiam agite. Matth. iiij.
Sequitur. Et aſſiſtens q̃ſi geon in die vindemie. Geon dicit a ge qđ eſt terra. q̃a ĩ M
cremẽto ſue exundatõis terrã egipti rigat. et vocat nilus a limo quẽ trahit q̃ ter
ra fecundat. Nec debet ſcribi gyon ſed geon. Aſtitit enĩ maria filio patiẽti. Ioh.
xix. qñ. ſ. corpus eiꝰ q̃ſi vua pmebat in torculari crucis. et inde expmebat muſtũ
nr̃e redemptõis q̃ potamur in altari. Ad lrãm qñ ſol p virginẽ ſignũ trãſit tũc ge
on q̃ nilꝰ dicit omnes exitꝰ ſuos reuocat. Et cũ ingreſſus fuerit ſol librã. tũc nilꝰ
totus intra ripas colligit. nec pfundit terrã. qđ eſt in tpe vindemie. et ideo dr aſſi
ſtens .i. nõ effluens. Sic beata virgo in tpe vindemie .i. in die iudicij. aſſiſtet filio
ſuo. nec tũc inundabit aut pfundet aq̃s grãꝝ ſuaꝝ corda arida pctõrũ. ſicut facit
modo. Itẽ geon interptat hiatus terre. hic eſt miſericordia marie. que appellatur
terra. que. ſ. miſericordia miſeris ſemp patet. Interptat etiã geon luctatio vl' are
na. quia luctata ẽ cõtra mũdũ p pauptatẽ. contra carnẽ p ꝟginitatẽ. ꝯ diabolũ ſu
pbũ et rebellẽ p obediẽtiã ꝛ humilitatẽ. Et exẽplo ſuo docet nos luctari ꝯ tres il
los inimicos. Item geon .i. maria totã circuit ethiopiã. ſ. ad debellãdos pctõres.
Item. xxiiij. eccl. dicit maria. Ego ſapiẽtia effudi flumina. ſicut q̃ñq3 flumẽ vnũ N
oriri pt ex alio. Dicit g̃. Ego impleta ſapiẽtia ab illo rege nato de dauid. q̃ dici
debeo ſapiẽtia. q̃a mater eterne dei ſapie. et vniuoca debet eſſet generatio. Effudi
flumina. quia ſum padiſus voluptatis. de q̃ fluuiꝰ exiens diuidit in q̃ttuor capi
ta. Nomen vni phyſon qđ interpratur oris mutatio. Expone vt ſup. Ipa enim
docet nos loqui lingua hebrea in cõfeſſiõe qua trãſitur a vita veteri in nouã. Nõ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

maria mulier hebrea eſt. Judith.xij. Geon lucratio.quã docet nos exẽplo.vt ſupͣ
dictũ eſt. Exodi.xxv. Inſpice ⁊ fac ſcḋm exemplar ⁊c̃. Itẽ geon arena q̃ ſteril' eſt. ⁊
ipſa nos docet.vt cũ oĩa bona fecerim⁹ dicam⁹ illud Lu.xvij. Serui inutiles ſu/
mus. Amos.ix. [Cõprehẽdet arator meſſorẽ] qḋ fit qñ iam pfecti reputãt ſe ichoͣ
are. Vñ. Et dixi nũc cepi. Terci⁹ tigris.in q̃ velocitas bñ opandi. q̃ valde neceſ/
ſaria pficientibꝫ.ſicut maria cõcepto ieſu aſcẽdit in montana cũ feſtinatõe. Eufra
tes frugifer.q̃ ab ea deriuatᷣ ad nos que optimã partẽ elegit. ſic et illi q̃ mẽte ꝯuer
ſantᷣ i cel'.etiã iã i pñti recipiũt cẽtuplũ. Propᷣ hec q̃ttuor dicit [Effudi flumia]

Maria fluuius — Titulus iiij.

Fluuius ſcḋm omnes pperates flumis ſupius aſſignatas. Eſt autẽ fluuius — A
pennis aquaꝝ decurſus a fluendo ppetim dictus.

Maria fluuius.quia fluuius

Maria fluui⁹

Paruus in ortu ſuo.ſed poſtea multũ qñqꝫ augmentatᷣ. Sic et maria parua pri⁹
p humilitatẽ.tandẽ ſupergreſſa eſt angelicã dignitatẽ.
Inſulas circuit.illos videlicꝫ q̃ tunduntᷣ fluctibus tribulationũ.
Vtilitati omniũ ſe exponit. Nam volũtas ei⁹ eſt nulli obeſſe omnibꝫ pdeſſe.
Non lauatur in eo qui ei nõ appropinquat fide amore et ſeruitio.
Propriũ alueũ qui eſt miſericordia nunqꝫ mutans iugiter defluit. quia in gr̃a ſan/
cti ſpiritus pſeuerãs cõtinue nos irrigat.niſi p noſmet ſteterit.

Hic fluuius iordanis ĩ quo ad pceptũ helyſei reſtituitᷣ caro naaman leproſi.ſicut ca — B
ro pueri paruuli.ſi in eo ſepties abluatur.

Ablutio

Ablutio

Prima. Sedulum ei obſequiũ impendere.
Secũda. Nomen eius et laudes magnificare.
Tercia. Totã ſpem ſuã poſt deũ in ea ponere. Unde dicit eccleſia. Vita dulcedo ⁊
ſpes noſtra ſalue.
Quarta. Amicorũ eius defectus ſupplere. Vñ.ij. Chorꝫ.viij. Veſtra abũdantia il
loꝝ inopiam ſuppleat ⁊c̃.
Quinta. Ei p orationẽ humiliter ſe oſtẽdere.ſicut legitur feciſſe theophilus.
Sexta. Sua ei negocia cõmittere.
Septima. Eius virtutes ſaltem a longe imitari.

Poſſunt etiã ſeptẽ ꝟtutes marie adaptari contra ſeptem genera lepre.que ſigᷣt pecca — C
tum.quod interiorẽ hominẽ defigurat.ſicut lepra exteriorẽ. Aſſigna quo modo.

Item Per hunc iordanẽ tranſeũt veri hebrei et iudei in terrã pmiſſiõis.ita et nos ſi
fuerimus veri hebrei.i.trãſeũtes de malo ad bonũ p penitentiã. et deuote matrẽ
et filiũ collaudãtes.q̃a iudeus dicitᷣ laudans vel glorificãs.p eam introducemur
in verã terram pmiſſionis.

Itẽ iordanis ꝯponitᷣ ex duobꝫ fontibꝫ q̃ ſunt ior et dan.q̃bus pcul a ſe diſtantibꝫ et — D
in vnũ federatis iordanis deinceps appellatᷣ. Naſcitᷣ autẽ ſub monte libano.⁊ di
uidit iudeã ⁊ arabiã.⁊ p multos circuitus iuxta hierico in mare mortuũ influit.
Et in maria duplex eſt fons.ſ.cõpaſſiõis et largitatis. Nã compatitᷣ miſerꝫ.⁊ lar
giter tribuit omni petẽti ſe ſicut debet.

Item iordanis interptatᷣ deſcẽſio eoꝝ.quia deſcẽdere debem⁹ de camelo ſupbie cum — E
rebecca. Gene.xxiiij.cõſiderata celoꝝ regina tantũ humillãte ſe. Vel iordanis hu
milis deſcẽſus.q̃a merito ſue hũilitatis deſcendit in eã filius dei. Vel p h̃ q͛ dicitᷣ
humilis deſcẽſus.ſignatur duplex ei⁹ hũilitas.q̃ digna facta illũ concipe q̃ p paſ
ſionẽ ſuã nobis aperuit oſtiũ paradiſi.qui ſignatᷣ p terrã pmiſſionis.

Frater Werric⁹

Hic eſt fluui⁹ dorix. Unde ipſa dicit Eccĩ.xxiiij. [Ego quaſi fluui⁹ dorix] qui inter/ — F
ptatur medicamentũ generatiõis.q̃a ipſa ſanauit generationẽ humanã.quã pma
mater ita mortaliter vulnerauerat.vt a planta pedis vſqꝫ ad verticẽ ſanitas non
eſſet in ea. Dorix enim fluuius eſt in armenia mirabilis velocitatis. Et ipſa eſt flu
uius gratie rapid⁹ et inundãs.influens in nos p charitatẽ q̃ fortis eſt vt mors. ⁊
quã aque multe peccatoꝝ noſtrorũ extinguere nõ poſſunt. Cañ.viij. Reſultᷣ aũt

in ſuum principiū ꝑ humilitatē ei oīa attribuēdo. Vñ dicit. Fecit mihi magna
q̄ potens eſt. Armenia interptat̃ mons vellicatus. Quere libro. x. ti. i. ibi. q̃ maria
dicit̃ archa ſanctificatōis.
Hic eſt ille fluuiꝰ de quo loquit̃ iohānes Apoca. xxij. dicens. [Oſtēdit mihi ange- B
lus fluuiū aque viue. ſplēdidum tāq̄ criſtallū. pcedentē de ſede dei et agni. ī me-
dio platee eiꝰ.] Bene maria fluuiꝰ. q̄a ſingulas generatōes rigādo poſt vnā ī ali-
am fluit. Et licet nō omnes ꝑ eā irrigent̃ qḋ eſt anguſtatio fluuij. ꝑ aliq̄s tñ flue-
ere nūq̄ ceſſat. Propter hoc ei cōpetit illud Sap. vij. [Per natōes in aīas ſctās
ſe trāſfert.] q̄s ſctās ñ īuēit. ſʒ ſctās facit. Dicit̃ h̄ fluuiꝰ [aq̄ viue] Aq̄. q̄a reficit. vi
ue. q̄a nūq̄ d̄ficit. Aq̄. q̄a abluit. viue. q̄a ſꝑ fluit. Que. ſ. aq̄ ſplēdida d̄r tāq̄ criſtal
lus. quia in his quos rigat peccata legibilia facit ꝑ cōfeſſionē. ſicut criſtallus lite-
ras ſuppoſitas ſibi. [Procedit] hic fluuiꝰ [de ſede dei et agni]. i. de ſanctꝭ patriar
chis. in q̄bꝰ pr̄ et filius reſidēdo regnabāt [ī medio platee eiꝰ]. i. ciuitatꝭ. ſ. eccl̄ie. D

Chriſtus fluuius. quia fluuius

Quādo oritur ꝑuus ē. ſed poſtea creſcit et dilatat̃ in īmēſum. ſic et chriſtꝰ. Unde
Iſa. ix. [Paruulꝰ natus ē nobis] Et paulo poſt [Cuiꝰ imperiū ſuꝑ humeꝝ eiꝰ]
ecce dilatatio. Per mirabilia eni eius. vitā. et doctrinā. dilatatū eſt nomē eiꝰ ꝑ vni
uerſum orbē. Simile Iſa. xvi. [Emitte agnū domine] et ſtatim ſubdit [domina-
torē terre.]

Creſcit qñ aque multe cadunt in ipm. Aque multe. populi multi. Apo. xvij. Qui- I
bus quaſi creuit. q̄ndo crediderūt et venerūt ad eū ꝑ fidem. Iſa. ij. Fluent ad eum
omnes gentes.

Chriſtꝰ fluuius. q̄ fluuiꝰ — Quādo vna aq̄ cadit in aliā amittit nomen ſuū. vt marna in ſecanā. Sic q̄tq̄t ve-
niunt ad chriſtū. amittūt nomē vetuſtatis ſue. et nō iā iudei vl̄ gentiles. ſʒ a chri
ſto dicunt̃ chriſtiani. Ideo dicit̃ ei. Oleū effuſum nomē tuū. Itē. Aque tribula-
tiones ſunt q̄ abūdanter fluxerūt in eū. Unde dicit patri. Oēs fluctus tuos indu
xiſti ſuꝑ me. Sed ſtatim nomē p̄ſtinū amiſerunt. Unde pauꝑtas iam nō dicitur
pauꝑtas ſed diuitie. Matth. v. Beati pauꝑes ſpiritu. q̄m ipoꝝ ē regnū celorum.
Ecce diuitie. Luctus iā nō ē luctus. q̄a beati q̄ lugent. et ſic de alijs. Q̄d attēden
tes illi q̄ habent verā ſapientiā. ſpretis mūdi diuitijs currūt ad diuitias chriſti.

Fluit inter duas ripas q̄ ſunt ingreſſus in mundū ꝑ miſerā natiuitatē. et egreſſus
a mūdo ꝑ amarā mortē. Inter has ꝑ laborioſam vitā fluuius iſte defluxit.

Excedens ripas ſuas quādoq̄ fecundat terrā. Unde Iſa. xxiij. dicit̃ de nilo. Meſ
ſis fluminis meſſis eiꝰ. Quādoq̄ opatur ſterilitatē et deſtruit vineas. Sic chri-
ſtus adueniēs opatꝰ ē ꝑ occaſionē ſterilitatē ſynagoge. et fecūdauit eccl̄iam. ⁊ apo
ſtolos irrigauit ſua p̄dicatōe. In die iudicij excedet ripas. et ꝯculcabit mortem ⁊
omnē miſeriam.

Maria torrens Titulus v.

Torrens ē ꝓprie aqua veniens cū impetu. Et dicit̃ torrens. q̄a pluuia cre- A
ſcit. ſiccitate torreſcit. id ē. areſcit. Maria vero ē torrens ille de quo d̄r ꝓ-
uer. xviij. Torrens redundās fons ſapiētie. Itē Gene. xxvi. dicit̃ de ſeruis
yſaac. Foderūt in torrēte. et repperērūt aquā viuā. Eze. xlvij. [Viuent oīa] vita
ſcʒ gratie. [ad que venerit] ꝑ infuſionē gratie [torrens]. i. maria. que ꝓpter inunda
tionem compat̃ torrēti. Cū eni dicta fuiſſet ab angelo gr̄a plena. paulo poſt dictū
eſt ei. Spiritusſctūs ſuꝑueniet in te. Et ad q̄d hoc. niſi vt eam faceret inundare.
In eodem capitulo eze. dicit̃. [Menſus ē mille cubitos torrentē quē nō potui ꝑ
trāſire] Et infra [Conuertit me ad ripā torrētis. Cumq̄ me ꝯuertiſſem. ecce ī ri-
pa torrētis ligna m̄lta nimis et vtraq̄ parte] Quod totū de ꝟgine pt̄ exponi.

Maria torrens B

Quia multitudine beneficioꝝ ſuoꝝ velut q̄dam inundatōe aquaꝝ excauat lapides
et duriciā cordis lapidei. vt hūilie t̃ et ſui miſereat̃. Iob. xiiij. Lapides excauāt aq̄.

Quia cōſumit terrā. i. terrenitatē in cordibus ſuoꝝ. Unde ſeq̄tur ī autoritate iob.
Et alluuione paulatim terra cōſumit̃.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quia nõ multũ firma vł ponderoſa ſecũ trahit.id ē. nõ multũ radicatos in dilecti
one mũdi. Unde dicit̃ Judicũ.v. Torrens cadumin.traxit cadauera eoꝝ. Ca
dumin interptatur mare rubrũ. Hec eſt maria q̃ dicit̃ mare amarũ.ſed ipa fuit ru
bricata ꝑ compaſſionē filij pātiētis. Traxit. i.attraxit ad filiũ cadauera.i.ca
daueroſos peccatores. Interptat̃ etiã cadumin mare antiquoꝝ ꝓpter antiq̃ que
facta ſunt in eo miracula. Et in maria opatus ē dominus illa pcellētiſſima mira
cula que ab antiquo pfigurata erant.

Quia puenit ex niuibus calore reſolutis et inundãtia pluuiaꝝ. Inundantibꝫ eni **C**
pluuijs bñdictõis ſicut dr Eze.xxxiiij. Dedit terra.i.beata anna germen ſuũ
qñ nata ē virgo candida et frigida vt nix ꝑ fomitis extinctõem. De q̃ dicit̃ Ecci.
xliij. Pulcritudinē cādoris ei⁹ admirabitur ocul⁹. Que.ſ.virgo quodāmodo liq̃
fit ꝑ dilectiõem eoꝝ quos chriſt⁹ redemit ꝓprio ſanguine. Unde dicit Canti.v.
Anima mea liquefacta eſt ꝛc̃.

Maria torrens

Quia impetuoſe currit. Et gratie aquas maria ſuis p̃cibus impetrat a chriſto ama
toribꝫ ſuis.q̃ ad ipam a libano.ꝛ ab ipa ad eos affluunt ſine mora.

Quia inueniēs obicē fortius currit. Ipa enim facit cũ temptatõe ꝓuētũ tēptante
nos diabolo ſupra vires.q̃a ꝓnior eſt ad ſaluādũ q̃z diabolus ad pdendũ. Uñ ſe
pe dicēdũ ē ei. A reſiſtentibꝫ dextere tue o maria.id ē.demonibꝫ q̃ quantũ poſſũt
reſiſtũt donis tuis cuſtodi me vt pupillā oculi. Quod ē dicere. Sic me cuſtodi
vt poti⁹ exponā man⁹ et corp⁹ et q̃cq̃d habeo.q̃z ledar in aĩa. Sicut hõ q̃cquid
tenere poteſt ad manũ exponit ꝓ pupilla tuenda. Job.ij. Pellē mortalē ꝓ pel
le immortali ꝛ oĩa q̃ habet hõ dabit ꝓ aĩa ſua. Mat.xvi. Quid pdeſt homini
ſi vniuerſum ꝛc̃.

Quia turbulentus.ſic et ipa nõ in ſe ſed ab effectu.q̃a turbat animā peccatoris in
fundendo gratiā contritõis.

Quia accidētaliter venit.id ē.ex mera gratia.nõ ex meritis noſtris.

Quia in mare ſe p̃cipitat.i.in corda amara ꝑ contritõem ꝛ recogitatõnem peccatoꝝ
ſuorũ in amaritudine anime. Neſcit eni gratia eius tarda reꝝ molimina.

Maria aqua Titulus vi.

AQua. Deſignatur eni ꝑ michol.i.Regũ.xviij.q̃ interp̃tat̃ aqua oĩs.vł aq̃
ex omnibꝫ.que placuit dauid. Hec eſt maria ꝑ quam habet̃ refrigeriũ ꝯ oē
incentiuũ peccati. Et ipa eſt aq̃ omnis.q̃a habet omnē grām. Unde dicta
eſt grã plena. Qui vult iſtā michol ſpirituali ſibi mr̃imonio copulari.debꝫ eā de
ſpondere ducētis ꝓpucijs.ſicut dauid michol.vt auferat a ſe omnē immũdiciam
carnis et ſpiritus.q̃a nõ ſufficeret vna ſine reliqua.

Maria ſtagnũ Titulus vij.

STagnũ gratiaꝝ et donoꝝ. Pater ei fons ē. Unde dicit Hiere.ij. Me dere
liq̃runt fontē aq̃ viue. Filius riuus ꝓcedens ab iſto fonte. Uñ dicit. Ego
quaſi fluui⁹ dorix. Spũſſctũs ꝓcedens ab vtroq3 dici poteſt ſtagnũ ſupe
rius.q̃a cõtinet plenitudinē grãꝝ. Maria q̃ſi ſtagnũ inferius.ꝑ humilitatē.que
omnia cariſmata et dona grãꝝ q̃ ꝓcedunt a patre et filio ſuſcepit ſpũſctõ deſcēden
te in eā. Hoc enim videre ē q꜡ quãdoq3 de ſtagno altiori naſcit̃ et ꝓcedit aliud ſta
gnũ. Et ipa grãs q̃s ſpũſſanct⁹ eidem ſummiſtrat nobis diſtribuit.vnicuiq3 ſm
ꝓpriam virtutē.i.hũilitatis capacitatē. Nã de ei⁹ plenitudine oēs accepim⁹. Jo.i.

Versus ſecũdus

Maria alueus Titulus viij.

ALueus contigu⁹ ipi fonti vite q̃ chriſt⁹ ē.q̃a locus matris ad dexterā filij.
Et ab illo fonte ad corda hũilia decurrũt riuuli gratiaꝝ hoc alueo median
te. Hic eſt alueus torrētis de quo legit̃.iiij.Regũ.iij.circũdat⁹ foſſis.i.hũi
litate duplici. Torrēs ſpũſſanct⁹ currēs cũ impetu a q̃ marie p̃cib⁹ rapide ad nos
affluũt riuuli ſupdicti. Ipa etiã pt dici alueus torrentis ſapientie.

Maria ſitula Titulus ix.

ET ſitula. De qua deſcēdũt iugiter ſtillicidia grãꝝ.ꝯſolationũ.aſpiratõnũ.
illuſtrationũ.et hmõi.ad humani cordis duriciā excauandam. Job.xiiij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Lapides excauant aque. Itē gutta cauat lapidē nō vi ſed ſepe cadendo. Ex q̄ꝺ
in lapide pt mollis gutta. nō poſſunt in nobis cūcta dei bñficia. cū dicat philoſo
Pſ̄ñs phus. Qui inſtat et onerat ꝑoꝛa ſeq̄ntibꝫ. ex duro ꝛ imemoꝛi pectoꝛe gratiā extoꝛ
quet. Numeri. xxiiij. Fluet aq̄ de ſitula eiꝰ ꝛc̄. Maria ſitula dñi. que plus oibus
ſitiuit incarnatiōnē eiꝰ ob redemptōez mūdi. Et poſt aſcēſionē eius magis ſitie/
bat ad deū fontē viuū. Quere de hac ſiti verſu. vi. orti cōcluſi.

Maria lacus Titulus x.

LAcus. Ipa enim receptaculū fuit ꝑ compaſſionē oim egrū. i. penalitatū
q̄ ſup filiū trāſierūt. In cuiꝰ pſona dicit Jonas. ij. Circūdederunt me aq̄
vſq; ad animā ꝛc̄. Et ad h̄ facta eſt cum filio lacus miſeriaꝝ. vt eriperemur
de lacu miſerie ꝛ de luto fecis. et ſaluaremur a deſcēdentibꝫ in lacū. Iſa. li. Attē/
dite ad cauernā laci. i. ad plagam lateris. vel ad miſeriā cordis marie ꝑ filio patiē
te. Et ad ſarā que pepit vos. Sara que dicit̄ princeps maria eſt. cue cū filio deo
vbiq; ꝑncipatur. que pepit nos quodāmodo. qñ noſtrū peperit redemptorē. d̄ cu
ius latere naſcimur in baptiſmo. Lacꝰ etiā crux. Mar. xij. Fodit lacū. Unde et
chriſtꝰ dicit. Poſuerūt me i lacu. i. in cruce inferiori. q̄a viliſſima erat pena ſu/
ſpendi in cruce.

Maria hydria Titulus xi.

HYdria. que dicit̄ ab hydoꝛ q̄ꝺ eſt aqua. q̄a ipa potat nos aq̄ ſapiētie ſaluta/
ris. Potat etiā nos liq̄ribus q̄ d̄ chriſto ꝑfluxerūt. q̄ chriſtꝰ in paſſiōe effu
ſus eſt ſicut aq̄. Ipa enī ē hydria rebecce. i. eccleſie q̄ potatus ē verus hely/
eſer. id ē. chriſtus. Gene. xxiiij. et ex q̄ potantur cameli eiꝰ. i. vniuerſi fideles eccle/
ſie. que ſcꝫ hydria iugiter fundit aquā in canalibus. id ē. infundit gratiā hūilibus.
Ipa etiā hydria farine indeficiēs. de qua legit̄. iij. Regum. xvij. q̄ paſtus eſt verꝰ
helyſeus. id ē. chriſtus. et qua paſcit̄ vidua ſareptena. id ē. eccleſia in ſacramēto. cū
tota domo ſua. id eſt. fidelibus vniuerſis.

Maria concha Titulus xij.

COncha deſignata. ij. Paral. iiij. ꝑ decem conchas q̄s fecit ſalomon in tē/
plo. vt oia holocauſta q̄ offerenda erāt abluerent̄ in eis. Ipa ē etiā concha
quā gedeon expſſo vellere roꝛe impleuit. Judicū. vi. q̄a chriſtus mariā re/
pleuit gratia quam retraxit a ſinagoga.

Maria canalis Titulus xiij.

CAnalis. Que ſic dicit̄ ab eo q̄ caua ſit in modū canne. que quādoq; fit li
gnea. quādoq; lapidea. Maria bene pt dici canalis. quia fuit lignea ꝑ fe/
cunditatē. lignoꝝ enī eſt ferre fructū. Lapidea ꝑ ꝑpoſiti firmitatē. Cōcaua
ꝑ humilitatem. Clauſa inferiꝰ cōtēptu tēpoꝛaliū. Aperta ſupius d̄ſiderio celeſtiū.
Collocata i ſupioꝛibꝫ domꝰ. i. ecclie ad ſuſcipiēdas aquas donoꝝ optimoꝝ. q̄ de/
ſcendūt a patre luminū. Jaco. i. ꝛ refundendū eas in terrā. i. ad hūiles.

Maria trames Titulus xiiij.

Verſus tercius TRames. Unde dicit Ecci. xxiiij. Ego q̄ſi trames aque immēſe de fluuio.
Ipa enī ē via grē. Unde ſe vocat tramitē. id ē. viā aq̄ immēſe. i. abūdan/
tis gratie q̄ ꝑ eam deriuat̄ ad hoīes. Ipa eſt ei via in inuio peccatoꝝ. Ipa
directio in biuio deuiātiū. Ipa via ad patriā redeuntiū. ꝑ h̄ q̄ ipa eſt trames aq̄
immēſe. que ꝑcedit de fluuio. i. abundāti grā ſpūſancti. Aqua immēſa eſt grā
redemptōis q̄ ſufficit ad ablutionē omniū. Johel. iij. Fons egredief̄. et irrigabit
toꝛrentē ſpinarū. Hic fons grā redemptōis rigans toꝛrentē ſpinarū. i. genꝰ hūa
num. q̄ꝺ anteq; maria naſceret̄ erat materia eterni incēdij. Zacha. xiij. Erit fons
patens. h̄ eſt grā redemptōis a qua nullus excludit̄ in ablutōem pctōꝛis et mē/
ſtruate. i. oꝛiginal et actualis peccati. Cuiꝰ aq̄ trames maria. q̄ noſtꝝ genuit re/
demptoꝛē. Uel trames aq̄ dicit̄ ipm filū aq̄. vbi eſt tota virtus aque. et ipa tra/
mes q̄a filum et v̄tus omnis grē.

Maria aqueductus Titulus xv.

AQueductꝰ. Vñ dic̄ ecci. xxiiij. Quaſi aq̄ductus exiui a ꝑadiſo. A duplici A

enim paradiſo exiuit hic aq̃ductus. A patre ſcʒ qui eſt paradiſus celeſtis exiuit
ꝑ creatõem ꝛ recreatõneʒ. a quo nobis attulit aquã viuã. id ẽ. chriſtũ deũ ꝛ hoĩem.
A paradiſo terreſtri. ħ ẽ. ab eccl'ia militãte exiuit ꝑ morte corpis. directa in celum
velut q̃dam aq̃ductus. / aq̃s miſeriaꝝ et tribulatõnũ totius generiſ hũani illuc du
cens. filio eas expones. et ꝑ eis intercedens.

Hic aqueductus B

Longiſſimus excellẽtia meritorũ. Nam vehementia deſiderij. feruore deuotõnis.
puritate orõis. fontẽ attigit tã ſublimẽ. Cuius plenitudinẽ tanq̃ȝ aqueductus de
corde patriſ excipiens. / nobis edidit illuʒ. nõ put eſt ſed put cape poteramꝰ. Vere
Hic aq̃/ductus longiſſimꝰ. / aquarũ que ſuꝑ celos ſunt fontẽ potuit attingere. vt hauriret ſuꝑ an/
gelos quã refunderet hominibꝫ aquã viuã. Beatus bern̄. Ideo tãto tpe defuerũt Ber.
hominibꝫ fluenta gratiaꝝ. q̃a nõdum interceſſerat aqueductꝰ. Ad ħ enĩ data ẽ ipa
mundo q̃ſi aqueductꝰ. vt ꝑ ipam a deo ad hoĩes dona celeſtia iugiter deſcẽderet.

Integerrimus ꝑ inuiolatam fidem.
Mundiſſimus per virginitatẽ et omnimodã caſtitatem.
Occultus per ſolitudinis dilectionem.
Concauus per veram humilitatem.
Fuſilis per pietatem.
Fecundans. id eſt. abundans aquis. per gratiaꝝ plenitudinem.
Rotundus per
Non plumbeus ſed magis aureus ꝑ regiam nobilitatẽ et eximiã charitatẽ.

Per huncaqueductũ venit chriſtꝰ ad nos occultatus in vtero virginali. vt myſteriũ C
diabolo celaretꝰ. Unde dicitꝰ ei Iſa. xlv. Vere tu es deus abſcõditus. Ad hoc enĩ
venit vt nos mũdaret. reficeret. et potaret aq̃ ſapientie ſalutaris. ſicut ꝑ occultuʒ
aq̃ductũ deducitꝰ aq̃ ad neceſſaria ciuitatis. Per hunc etiã aq̃ductũ q̃ õ fonte ſuꝑ/
dicto haurit aſſidue. / influit vinũ cõpũctõis. leticie ꝛ deuotõis. ĩ cellariũ nr̃e mẽtꝭ.

Et nota ꝙ dicit. [Quaſi aq̃ductus exiui a ꝑadiſo] i. a ſancta trinitate. que ẽ locus D
totius voluptatis. Exiui [inq̃m ꝑ creatõem. Unde. Ab initio et ante ſecl'a creata
ſum. Exiuit autẽ [q̃ſi aqueductus] i. ꝑ meatus ſubterraneos. ꝑ patres. ſ. veteris
teſtamẽti q̃ dediti erãt terrenis. Iſa. xi. Egredietꝰ virga de radice yeſſe. Propter
hoc dicitꝰ de ea. [Sicut liliũ inter ſpinas] q̃a ipa celeſtis exiuit de terra. Sed ad
quid: ad irrigandũ ortũ domini. id ẽ. eccl'iam et fidelem animã. Unde ſtatim ſub/
iungit [Dixi rigabo ortũ plantationũ.] Ipa enĩ habet duplex irriguũ. ſuperiꝰ et
inferius. Quere libro. xij. particl'a. i. verſu ſeptimo de orto. Nõ ortũ olerũ. iij. Re/
gũ. xxi. ſed ortũ deliciaꝝ. / q̃ eſt eccleſia et ſancta aĩa. ortum. ſ. concluſũ cuſtodia an
gelorũ q̃ fecundatur et fructificat auſtro flante. Et nota ꝙ eccl'ia non dicitꝰ ortus
colligendi fructus. ſed [plantationũ] q̃a in ea arbores. i. anime ſancte modo plan/
tantꝰ ꝑ laborioſa opera. ſed in morte colligentꝰ fructus quãdo euellentꝰ opa labori/
oſa. Eccl'es. iij. Tempus plãtãdi et tẽpus euellẽdi. Dicitꝰ etiã [ortus plantatõnũ]
pluraliter. q̃a ibi plantantꝰ boni et mali. Unde in ſagena petri colliguntꝰ duo gene
ra piſciũ. Sed cũ dñs plãtauerit eã ortũ voluptatis et bonũ ſemẽ ſeminauerit ĩ
agro ſuo. / vnde habet zizania: Reſponſio Matth. xiij. Inimicus homo hoc fecit.
Ideo ſcinditur rethe petri. Propter ħ beata virgo rigat hunc ortũ aqua triplici.

Doctrine: vt purgetꝰ ab erroribꝫ. Uñ dicit [Qui bibũt me adhuc ſitiẽt] veritatem.
Gr̃e. vt ornetꝰ floribꝫ ꝛ fructibꝫ ṽtutũ. Uñ dic. Trãſite ad me. et a gene. meiſ iplemi.
Tribulationũ. vt omnis plãtatio quã nõ plãtauit pater eradicetꝰ. Matth. xvi. ꝛ vt
omnis palmes fructificãs purgetꝰ vt plus afferat fructũ. Joh. xiij. Rigat autem
aq̃s tribulatõnũ quãdo mittit diſciplinã ſicut lucem. vt vexatio eius det intelle/
ctũ. Iſa. xxviij. Cuius diſcipline ita eſt ipa exemplar. Et q̃a nihil valet orti riga
tio niſi ſolis temperetꝰ ardor. ꝓmittit ꝙ ardorẽ ſolis iuſticie tẽperabit ſubdẽs [Et
inebriabo partus mei fructũ.] Quere lib. xij. ꝑticl'a. i. xij. verſu orti concluſi.

Hic eſt aqueductus de quo legitur Judith. vij. quem p̃cepit holofernes incidi. q̃a E
ꝑ illũ influebat fons quidam in ciuitatẽ bethulie a parte auſtrali. Bethulia iter/

ꝑtatur domus dolens domino. quod facit eccleſia in penitētibꝰ. Vel domus
parturiens dominū. quod facit in cōfitentibꝰ. Iſa. xxvi. A timore tuo cōcepimus
et parturiuimus ⁊c̄. Maria vero aqueductus quo fluunt in eccleſiā et fidelē ani-
mā dona gratiarū. quē diabolus incidere conaꝛ. cū eius auxiliū nobis auferre ni-
titur. Incidit autē nō quo ad eam ſed ꝙ ad nos / quando nos retrahit a ſeruitio
eius. Et ad hoc ipſe magis laborat. q̄a ipſa eſt aqueductus piſcine ſuꝑioris. Iſaie
vij. ꝑ quam deriuaꝛ ad nos gratia donoꝝ illuminantiū ꝙ deſcendit a patre lumi-
nū. Ideo autē nobis datus eſt hic aqueductꝰ. q̄a ad omnes vſus neceſſarios de-
erant nobis aque gratiarū.

Maria labiū Titulus xvi.

Labium [quod ſignaꝛ Exodi. xxx. vbi dixit dominꝰ moyſi. [Facies labiū
eneū cū baſi ſua ad lauādū. ponesq; illud inter tabernaculū teſtimonij ⁊ al-
tare holocauſtoꝝ] i. ſ. ſub diuo. Hoc labiū dicitur luter. iij. Regū. vij. Et dic̄
ibi gloſa. ꝙ hoc labiū factū erat de ſpeculis mulierū que excubabāt ad ingreſſum
tabernaculi. id ē. de ſedibus ſpeculoꝝ. Joſephus dicit ꝙ vndiq; habebat ſpecl'a
m'lta. vt ſacerdotes in eo abluti viderēt ibi ſi adhuc aliqua macl'a remanſiſſꝫ. Be-
ne maria labiū eccleſie. q̄a in labijs eius diffuſa eſt gratia illiꝰ reſponſiōis ꝙ mun-
datus eſt mundus. Hoc labiū nobis loquitur verba vite. et ꝓ nobis loq̄tur bo-
nū in conſpectu dei. Et ipſa ē labiū electū nobis ꝓmiſſum Sopho. iij. vbi dn̄s di-
cit. Reddam popul' meis labiū electū. vt inuocēt omnes in noīe domini. et ſerui-
ent ei humero vno. Labiū iſtud maria. ꝓ quo nobis dato a deo debemus inuo-
care nomē dn̄i. et vnanimiter atq; ꝯcorditer illi ſeruire. Hoc labiū fuit eneū. q̄a
es imputribile et ſonoꝝ. et ipſa ſine vicioꝝ putredine et ſonoꝛa in ꝓcibus. cui fili-
us dicit Canti. ij. [Sonet vox tua in auribꝫ meis. vox enī tua dulcis] cū ꝓ pecca-
toribꝫ interpellas. Hoc autē [labiū poſitum erat inter tabernaculū teſtimonij] ꝙ
ſignatur eccleſia. [et altare] id ē. chriſtū. q̄a mediatrix īter chriſtū et chriſtianos ſu-
is ꝓcibus recōciliat ima ſūmis. Aqua huiꝰ labij gratia. qua lauāda ſunt manꝰ pe-
des et veſtes. i. affectus opera et virtutes. et poſtulāda eſt ab ea iugiter aqua iſta. ⁊
h̄ vt ſimus de eccl'ia numero et merito. ⁊ acceſſum habeamꝰ ad altare holocauſti.
. i. chriſtū īmolatū ꝓ nobis. Hoc etiā labio potamur aq̄ ſapientie ſalutaris. ⁊ mū-
damur ab omni inq̄namento ſpiritꝰ et carnis.

Maria piſcina Titulus xvij.

Piſcina eſt aquaꝝ collectio ſine piſcibꝫ. Et dicitur piſcina q̄ſi ꝑ contrariū. In A
maria aūt fuit cōgregatio omniū aquarū. i. gratiaꝝ / ſine piſcibꝫ mūdanarū
curioſitatum.

Hec eſt piſcina probatica. Johā. v. in quam angelus domini ſm̄ tempus deſcende-
bat. et mouebaꝛ aqua ⁊ ſanabatur vnus. Tempore enī incarnatōis deſcēdit an-
gelus magni cōſilij in mariā. et mota eſt aqua / quādo ad nouā ſalutationē turba-
ta eſt maria. et ſanatus eſt vnus. i. quotquot crediderūt deum trinū et vnū et iſti
vni. i. chriſto adheſerunt ꝑ fidem ſue incarnatōis. Et hoc elegāter quidā dicit ma-
rie. Tu piſcina puritatis. roꝛe plena pietatis. in qua deꝰ maieſtatis voluit deſcen-
dere. In quam reus et ꝑuerſus. ſi cōtritꝰ ⁊ ꝯuerſus ſe deponat exit terſus a pec-
cati vulnere.

Piſcina [inq̄m] probatica [a ꝓbaton grece quod ē ouis latine. q̄a in ea nathinnei la- B
uabant hoſtias offerēdas ī tēplo. Et erāt iſti nathinnei baiuli aq̄ ī templo. q̄ꝝ offi-
ciū mō habent ſubdyaconi ꝓpināntes aquā ſacerdoti. Exēplis autē ⁊ oꝛōibꝫ ma-
rie mūdari neceſſe habent. q̄ chriſto offerre volūt ſacrificiū de ſeipis.

Que cognominabaꝛ hebraice bethſaida [quod interꝑtatur domus frugū. Unde di- C
citur ei Cañ. vij. Venter tuus ſicut aceruus tritici. Domus pecudū. id ē. recepta-
culū ſimpliciū et humiliū. quos paſcit feno carnis filij ſui. Domꝰ venatoꝝ. i. pec-
catoꝝ. q̄ ꝓus venabanꝛ delectabilia mūdi / ſi ad ſe refugerint.

Quinq; porticus habēs [id eſt. quinq; principalia genera miſericoꝛdie. Prima / ꝙ D
conuertit errātes. cum ſit via. Secunda / ꝙ illumiāt in tenebris ambulātes. cum

ſit ſtella et luna. Tercia.⸝ꝙ viuificat mortuos.cum ſit vite vena. id ē.dilectionis.
Quarta.⸝ꝙ ſpem infundit deſperatis. Unde dicit. In me omnis ſpes vite et vir⸗
De theophilo. tutis.vt patet in theophilo. Unde et dicit Eccl'iaſtici.xxiiij. ⌊Penetrabo inferi⸗
ores partes terre.⌋id ē.deſperantes recolligã.⌊et inſpiciam⌋oculis miſericordie.
⌊omnes dormiẽtes⌋.i.ſui ipoꝝ oblitos. Quin ta.⸝ꝙ multis quoꝝ iã dictata erat
ſententia impetrauit a filio ſpacium penitẽdi. ſicut abigail a dauid nabal ſtulto.i.
Regũ.xxv.⌊In his⌋qnqꝫ porticibus⌊iacebat multitudo magna languentiũ.ce⸗
corum⌋qui illuminari⌋claudorũ⌋qui dirigi⌊aridorũ⌋qui gratia humectari.⌊ex⸗
pectantiũ aque motum⌋.i.miſericordie eius.vt ſanent͛ a langoribꝫ peccatoꝝ.
Item ipa eſt piſcina ſupior in via agri fullonis. Iſa.vij. Et bene.quia plena aquis E
gratiarũ que veniũt de ſupernis. Ipa etiã aqueductus quo influunt ad nos ḡtie
de ſupernis.cuꝰ extremũ gloria eterna. Piſcina ĩferior eccleſia.in quã ꝑ aquedu⸗
ctum iſtũ.ſcꝫ mariã.in hieruſalẽ.i.animã.influunt aque celeſtes. Itẽ ager fullonis
eccleſia. Fullo chriſtus Marci.ix.qui dealbat peccatorẽ. Uia agri fullonis peni
tẽtia.ꝑ quã veſtimẽta anĩe candidant͛. Maria enĩ tanqꝫ piſcina de celo recipit aq̄s
viuas.quas ad eccl'iam defert et aĩas ſanctas.⸝ veluti aqueductꝰ. Itẽ ipa eſt piſci
na vetus.de qua tangitur Iſa.xxij.
Item Can.vij.dicit͛ marie ⌊Oculi tui ſicut piſcine in eſebon. que ſunt in porta filie F
multitudinis.⌋ Eſebon interꝑtatur cingulũ meroris.i.meror cingens. vt intelli⸗
gatur intrãſitiue. quia meror penitẽtie cingit hominẽ et cohibet peccatorũ ſaniẽ
et fluxum peccati. ſicut vitta cingit vulneratũ et reſtringit ſanguinis fluxum. Et
hoc cingulũ competit penitẽtibꝫ qui in merore animi recogitãt peccata ſua et pe⸗
nas inferni.et inde humiliant͛. Unde ꝓuerbioꝝ.xij. Meror in corde viri humili
abit eũ. Item ꝓuerb.xv.⌊In merore animi deijcieit͛ ſpiritus⌋ſcilicꝫ ab alto ſup⸗
bie. Et talibus ſunt ⌊oculi⌋marie ⌊ſicut piſcine⌋id ē. reſpectus miſericordie eiꝰ
multiplex lauatoriũ.et ſunt oculi eius ⌊in porta filie multitudĩs⌋id ē. ecclie cuiꝰ
ipa eſt porta.

Maria G

Oculus per diſcretõnem vel reſpectũ miſericordie. iuſtos a dextris.⸝peccatores re
ſpiciens a ſiniſtris.
Maria Piſcina ꝑ compaſſionẽ redundans aqua pietatis.
In eſebon ꝑ charitatis feruorẽ.quia eſebon interꝑtatur ignis in eis.
In porta filie multitudinis.q̄a oibus cõmunis.⸝et preſto oibus miſerꝫ ſubuenire.

Maria natatoria Titulus xviij.

Natato⌋id ē.natatoria.quod nõ poteſt poni in verſu.deſignata ꝑ natatoriã
ſiloe.ad quam miſſus eſt cecus natus lauare oculos ſuos. Joh.ix.vt illu⸗
minaret͛. Ipa enim dicit͛ illuminatrix. et hoc nomen ſuũ interꝑtatur in no
bis.precibus ſuis meritis et exemplis illuminãs peccatores. Ad literã ſiloa fons
factus eſt ad radicem montis ſyon. qui nõ iugibus aquis ſed ĩcertis horis ebul
lit.cuius aque vt exciperent͛ quaſi ſtagnũ nõ longe a fonte ꝯctũ erat. Quã colle⸗
ctionem modo piſcinã modo natatoriã vocat ſcriptura. Syloe autẽ interꝑtatur
miſſus. Et ſignat iſte fons chriſtũ a patre miſſum in mundũ vt illuminaret pec
catores excecatos.ſicut dicit͛ Iſa.xlij. Et dicunt͛ Iſa.viij.aque huiꝰ fontis flue
re cum ſilentio.humilitatꝭ.ſ.et mãſuetudinis.id ē ſine murmure impatiẽtie. et ſi⸗
ne ſtrepitu pompe ⁊ ſupbie. Huiꝰ aũt fontis maria natatoria ē.que ꝑcibꝫ ſuis et
exemplis reſtituit viſum interiorẽ. Quarto regũ in hiſtorijs.titulo de obitu yſaie
plura inuenies de hoc fonte et aquis eiꝰ.

Maria amnis Titulus xix.

Versus ꝗtus Amnis⌋Scdm iſidorũ amnis fluuiꝰ eſt nemore ac frondibꝫ redimitꝰ.et ex
ipa amenitate amnis vocatꝰ.qd̄ ꝓptime ꝯuenit virgini gl'ioſe. A

Maria vena Titulus xx.

Vena⌋Quia q̄cq̄d btitudĩs ab illo magno mari.i.ab illa ĩfinita bonitate di
trinitatis ad genus hũanũ ꝓuenit.totũ ꝑ hãc venã defluxit ſicͭ oſtenſum eſt

ſupra de aqueductu. Prouer.x. [Uena vite os iuſti 7c.] Si vena vite os iuſti. ꝙ multo fortius os marie iuſtiſſime eſt vena vite. quotiēs filiū ꝑ nobis interpellat. Et ꝓpter hoc dicit ipſa. In me omnis ſpes vite et virtutis. Eccl'iaſtici.xxiiij.

Maria vena quia B

Maria vena qa

- Occulta per ſecretiſſimam conuerſationem. Unde clauſa in thalamo inuenta creditur a gabriele.
- Gracilis per voluntariam paupertatē.
- Concaua per veram cordis humilitatem.
- Subtilis ad repellendas ꝑ nobis fallaces aſtutias inimici.
- Maxime viget ad cuſtodiam populi chriſtiani.
- Uia ſanguinis in quo vita omnis viuentꝭ. Leui.xvij. Et ipſa eſt via vite nr̄e ſpiritualis a chriſto q̄ ſe dicit viam. Joh.xiiij. in cuiꝰ ſanguine. i. in fide paſſiōis vita ē animarum noſtraꝝ.
- Longa valde ꝑ finalem pſeuerantiam.
- Diſtributa ꝑ corpus filij quod eſt eccleſia catholica.

Aliter. Maria vena vite. Sicut enim ſanguis qui eſt vita carnis occulte decurrit ꝑ venam. ſic chriſtus qui vita eſt aīaꝝ noſtraꝝ occulte venit ad nos ꝑ mariā. Uñ dicitur ei Iſa.xlv. [Uere tu es deus abſconditus] in vtero. ſ. virginali.

Item ipſa eſt vena vite. Sed adam et eua nobis fuerunt vene mortis. de q̄bꝫ dicitꝰ Oſee vltimo. Sed ipſa plāgit ſe cū filio de peccatoribꝫ. Hiere.xvij. Uñ dicit. Me dereliq̄runt venam aquarum viuentiū. C

Maria later Titulus xxi.

Iſidorꝰ

Later. [Dicit iſidorꝰ. ꝙ later ꝓprie eſt liquor fontis. et dicitꝰ ſic. eo ꝙ lateat ī venis terre. Et maria ſemꝑ latuit et ſecretū dilexit. Et ipſa liq̄r eſt illiꝰ fontis vite eterne q̄ dicit Hiere.ij. Me dereliq̄runt fontē aque viue 7c. Quē videlicꝫ liquorē miſit nobis ille fons eternus ad nos abluendū. rigandū. fecundādum. imaginem reddendū. et ſuos effectus in mundo adimplendū.

Maria ciſterna Titulus xxij.

Ciſterna ſita ad portam bethleem. ij. Regū.xxiij. et. i. paral.xi. Et bñ ad portam. q̄a omnes trāſeuntes vult q̄ntū in ſe eſt ſatiare. Uñ clamat. Tranſite ad me omnes 7c. Huiꝰ ciſterne potū deſiderauit dauid. Quere libro. i. ca. iiij. titulo gratia plena. ꝓpe finem. vbi agitur de aqua ablutōis.

Hec eſt ciſterna vetus in ſolitudinē. in q̄ occultatus eſt verꝰ ioſeph. Geñ.xxxvij. Licet enī maria iuuēcula eſſet etate. vetus tamē erat in figuris. Et bene in ſolitudīe. q̄a ſꝑ dilexit ſolitudinē. Unde gabriel ipſam clauſam in thalamo bñ firmato ſolā creditur inueniſſe. Beatus berñ. Suſpicandū nō eſt 7c. Quere libro.xij. particula. i. q̄nto verſu de orto. vbi ortus dicitꝰ ſecretus.

Finit liber nonus de receptaculis aquaꝝ q̄bus figuratꝰ maria

Incipit liber decimus de edificiis quibus maria figuratur in biblia.

Archa. thronus. ſoliū. ferculum q̄ꝗ. ſella. tribunal.
Sedes. et cathedra. currus. lectica. ſcabellum.
Lectulus. et requies. habitatio. cellula. nidus.
Cella. et apotheca. gazophil. bibliotheca.
Erari. geneze. locus. horrea.
Piſtrinum. furnus. clibanus. fornaxq̄ꝫ. caminus.
Aula. tabernaculū. thalamus. domus.

Maria archa Titulus .i.